

A Csorba Győző Könyvtár 2022. évi munkaterve

Pécs, 2022. február 28.

1. Rövid összefoglaló

A Csorba Győző Könyvtár (továbbiakban CSGYK, Könyvtár) intézményi stratégiája 2021-ben lejárt, az új stratégiai célok kidolgozása folyamatban van, terveink szerint 2025-ig szóló stratégiai célokat fogunk megfogalmazni.

A 2022. évet is jelentős mértékben határozza meg a pandémia következtében kialakult költségvetési helyzet, amely szerint rendkívül takarékos módon kell az intézményt működtetni, nagyobb fejlesztésekre, jelentősebb beruházásokra nem lesz mód. A könyvbeszerzési kerete a Könyvtárnak messze elmarad (kb. 50%) a 2019-es beszerzési kerettől. Nagy könnyebbség, hogy a dokumentumbeszerzés terén már nincs közbeszerzési kötelezettség, így a beszerzéseket rövidebb idő alatt lehet lebonyolítani.

Fontos infrastrukturális fejlesztés lesz a Tudásközpont északi bejáratának, lépcsőjének megújulása a 100 millió Ft-os bankgarancia terhére. Az északi burkolat megújulása egyben egy József Attila szobor elhelyezését is jelenti, amely összefüggésben van egy jövőben kialakítandó szoborpark koncepciójával.

Nagy sikerrel rendezte meg a CSGYK a Jelenkor folyóirattal közösen a 2021. évben az első PécsLIT Irodalmi Fesztivált, amelyet az idei évben is életre szeretnénk hívni annak érdekében, hogy a hazai és nemzetközi irodalmi élet jelentős szereplői új alkotásaikkal bemutatkozhassanak a városban, erősítve így Pécs irodalmi életét.

A pandémia időszakában kialakított szolgáltatásainkat az idei évben is szeretnénk fenntartani.

2. Stratégiai célok végrehajtása

A Csorba Győző Könyvtár a 2022. évben új intézményi stratégiát alakít ki az elkövetkező 3 évre. A 2017-2021 időszakra vonatkozó Kapcsolat-Kreativitás-Kultúra című intézményi stratégiája lejárt, az értékelése folyamatban van. Az értékelés 2022. június 30-ig készül. Az új stratégiához szükséges elemzési szakasz folyamatban van, a stratégiai célok megfogalmazása hamarosan megtörténik.

2022. január 20-i határidővel a Könyvtár 8 millió Ft összegben pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alaphoz a 2. PécsLIT Fesztivál megrendezésére, amelyet terveink szerint 2022 szeptemberben rendezünk meg.

Fontos programunk a megyei hálózatépítő képzés, amely során a települési könyvtári szolgáltatóhelyeken dolgozó munkatársakat képezzük annak érdekében, hogy a könyvtári feladatok területén minél jobban el tudjanak boldogulni, továbbá, hogy egymással is megismerkedjenek ezzel erősítve a szakmai kapcsolatrendszert. A képzést a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával végezzük.

3. Szervezet

A Csorba Győző Könyvtár 2022-ben egy központi telephelyen, a Tudásközpont épületében, hat fiókkönyvtárban és 3 könyvtárponton szolgáltató telephelyi megszüntetése folyamatban van. Az intézmény engedélyezett munkavállalói létszáma az idei évben is 87,25 fő maradt. A 2022-es évben előreláthatólag nyugdíjba vonulók száma: 2 fő (2 fő könyvtáros). Az idei évben nyugdíjba vonulók pótlását, ahogy az eddigi években is, szükséges megoldani.

A Könyvtári Intézet számos ingyenes képzést kínál könyvtári szakemberek részére, az intézmény pedig lehetőséget biztosít, hogy munkatársai részt vehessenek ezeken.

4. Infrastruktúra

A Tudásközpont épületének garanciális hibáira közel 100 milliós bankgarancia áll rendelkezésre. Az épületet üzemeltető Pécsi Tudásközpont Kft. tavaly elindította a felújítással kapcsolatos lépéseket, megtörtént az épület külső északi részének újratervezése. A 2022-es évben sor kerülhet a tervek szerint a burkolatok cseréjére, a lépcső átalakítására. Az átalakítás során az északi oldalon lévő lépcső keskenyebb lesz, így alacsonyabb költség szinten kivitelezhető, továbbá elhelyezésre fog kerülni Vigh Tamás és Várnagy Péter József Attila szobra.

A Fiókkönyvtári hálózatban működő telephelyek műszaki állapota rendkívül elavult. A jelenlegi költségvetési helyzetben sajnos csak a legszükségesebb karbantartási munkákat tudja az intézmény elvégezni, jelentősebb fejlesztésekre nem áll mód.

Az idei évben a KSZR települési munkatársak számítógépeinek cseréjét szeretnénk elkezdni, a kint lévő munkaállomások egy része már elavult, így a Corvina IKR bevezetése érdekében szükséges a cseréjük. Erre br. 19 millió Ft-ot tervez az intézmény.

A gépjárművek terén szükséges lesz hosszabb távon lecserélni a két mikrobuszt, az egyik gépjármű kiváltására az idei évben el kell indítani egy beszerzési eljárást, a kishaszon gépjármű érkezése azonban csak 2023-ra várható. A kishaszonjármű beszerzését illetően az intézmény bérlési szolgáltatásban gondolkodik, nem pedig vásárlásban. Hosszú távon a 1-es számú könyvtárbusz kiváltását is tervezni kell, hiszen műszaki állapota már meglehetősen rossz, már 11 éves. Egy esetleges új könyvtárbusz érkezése saját forrásból kifizetve 2024-25-re várható.

5. Gyűjteményi információk

A Könyvtár törekszik meghaladni a gyarapodásnak azt a szintjét, amelyet a 2021-es évben teljesített. Örömteli fejlemény a nyomtatott dokumentumok közbeszerzési kötelezettségének megszűnése. Így lehetőség lesz helyi kiadású vagy antikvár dokumentumok beszerzésre, elsősorban a Helyismereti Gyűjtemény számára, de külön figyelmet kell fordítani a Zenei Gyűjtemény kottáinak, hangzó dokumentumainak, valamint a Nemzetiségi Ellátó Központ külföldi megjelenésű, idegen nyelvű dokumentumainak beszerzésre is.

A Gyűjteményszervezési Osztály 2022-ben a könyvek és a folyóiratok beszerzési folyamatait a lehető legkorábban megindítja, ha a kívánt fedezet rendelkezésre áll. A könyvek tekintetében szükséges a keretösszeg emelése, ellensúlyozandó az elmúlt évek folyamatos és jelentős csökkenését, a folyóiratok keretösszegét kisebb mértékben, a várható áremelkedés mértékével szükséges emelni.

A könyvtári állomány gyarapodása kismértékben növekedhet, ha a beszerzés keretösszege nő az év során.

2022. évben sor kerül a Várkonyi Nándor Fiókkönyvtár belső raktárának felszámolására, az állomány elhelyezésével, selejtezésével kapcsolatos teendőket elvégzik a kollégák. További feladatot jelent az elmúlt évek állományellenőrzései során a tömörraktárba került dokumentumok behasonlítása, esetleges selejtezése.

A pandémia okozta vészhelyzet kezdetekor indult duplumrekord-összevonási munka folytatása illetve befejezése is az éves feladatok egyike.

2022-ben folytatódik a folyóiratraktár tervszerű selejtezése a Gyűjtőköri Szabályzatnak megfelelően.

Az apasztott dokumentumok számának szinten tartását tűzi ki célul a Könyvtár. Tervezett állományellenőrzések lesznek a Várkonyi Nándor Fiókkönyvtárban, az Apáczai Csere János Fiókkönyvtár felnőtt részlegében, a tömörraktárban és a BKSZR szolgáltatóhelyeken.

A 2022-ben a digitalizált dokumentumok száma előreláthatólag nőni fog, így a MOKKA-ba betöltött tételek számának növelését tervezi a könyvtár. A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága a tervek szerint szintén nő.

A Könyvtár az állományvédelmi kötéshelyi teljesítményének további növekedésére számíthat a 2022-es évben. Az állományvédelmi szempontból digitalizált dokumentumok száma a tervek szerint emelkedni fog.

Helyismereti Gyűjtemény: A 2022. évben folytatódik a pécsi zenei élethez köthető aprónyomtatványok (plakátok, meghívók, brosúrák) és az üzemi (börgyár, áramszolgáltató, húsipar stb.), települési lapok, valamint hozzávetőleg 500 kötet könyv digitalizálása, közzététele.

Zeneműtár: A 2022-es év feladataként folytatódik a Tiszay Andor Gyűjtemény és a Baranyai Zenei Archívum dokumentumainak digitalizálása és elérhetővé tétele, továbbá folytatódik a tematikusan válogatott mikrobarázdás hanglemezek és hangkazettára rögzített hangfelvételek digitalizálása is. A hanganyagok aránya nagyobb lesz 2022-ben, hiszen a képanyagok jelentős részének archiválása a korábbi években már megtörtént.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

A járványügyi helyzet alakulásának függvényében intézményegységeink 2022-ben is teljes nyitvatartási idejünkben biztosítani fogják a könyvtári szolgáltatásokat: kölcsönzésre, helyben használatra, tájékoztatásra, chat-szolgáltatásra, informatikai, reprográfiai szolgáltatások igénybevételére, könyvtárközi kölcsönzésre terveink szerint egyaránt lehetőség lesz.

Az elmúlt évben a koronavírus-járvány következtében újragondoltuk feladatainkat, szolgáltatásainkat, és új utakat kerestünk a járványhelyzettel összeegyeztethető működési modell kialakítására, ezt az utat 2022-ben is szeretnénk tovább folytatni.

A Házhoz megy a Könyvtár! szolgáltatásunk mellett továbbra is működtetjük népszerű Könyv(fu)tár szolgáltatásunkat, melynek keretében heti egy alkalommal házhoz visszük a könyveket.

Az online platform szerepe mindennapi munkánkban és a felhasználókkal való kapcsolattartásban továbbra is kulcsfontosságú.

Online felületeinket 2022-ben is folyamatosan frissítjük, közösségi média oldalainkat napi szinten aktualizáljuk hírekkel, eseményekkel, videókkal, különböző játékokkal (*Irodalmi kvíz, Idővonal kvíz, Rejtvényes irodalom*) és egyéb kulturális hírekkel. Online szolgáltatási

palettánkon olvasóklub, meseolvasás, papírszínház, tematikus könyv-, zene- és filmajánlók, helytörténeti- és neves napokra összeállított érdekességek, virtuális térben megrendezett koncertek linkajánlója is szerepel.

A 2021-es évben népszerűek voltak videós tartalmaink, ezért intézményünk tervezi, hogy idén folytatja a tartalomgyártást, valamint megteremti az online programok megvalósításához szükséges technikai feltételeket, lehetőség szerint kiegészítő eszközök beszerzésével. Ezek lehetőséget biztosítanak majd online előadások, író-olvasó beszélgetések felvételére, rögzítésére.

A hagyományos könyvtári programok szervezése reményeink szerint egész évben lehetséges lesz, így terveink között szerepel a PécsLIT Irodalmi Fesztivál megrendezése a Jelenkor folyóirattal közösen. Az ősz folyamán tervezzük az Országos Könyvtári Napokhoz csatlakozást, ehhez kapcsolódva pedig a már megszokott megyei könyvtárosok találkozóját.

Fiókkönyvtáraink, könyvtárpontjaink és gyermekkönyvtáraink idén is tervezik a használók által kedvelt, megszokott programok (olvasásnépszerűsítő események, könyvklubok, kiállítások, könyvtári órák stb.) megszervezését, a könyvtári tevékenységhez kapcsolódó tudományos, kulturális rendezvények lebonyolítását. Ennek érdekében együttműködünk a városban működő civil szervezetekkel, közösségekkel, oktatási intézményekkel, rendezvények, kulturális programok szervezésében.

A Belvárosi Fiókkönyvtár és Ifjúsági Tanuló Térben tervezzük egy Kortárs Irodalmi Tér kialakítását, valamint elsősorban a fiatalokat tömörítő kulturális és civil szervezetekkel együttműködés kezdeményezését. Apáczai Csere János Fiókkönyvtárunk továbbra is biztosítja az iskolai könyvtári feladatok ellátását az iskolai könyvtárral nem rendelkező Pécsi Apáczai Csere János Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium, Alapfokú Művészeti Iskola számára.

Zeneműtárunk továbbra is legfontosabb feladatának tekinti a városban és a megyében élő, zenét kedvelő, illetve tanuló, valamint a zenei oktatás és kutatás területén dolgozó használók zenei dokumentummal történő ellátását, zenei szaktájékoztató nyújtását, valamint a zongorahasználat biztosítását, terveink között szerepel a korábbi, klasszikus- és könnyűzenei témájú szabadulószoza filmzene változatának megszervezése.

A Tudásközpontban az olvasói igényekhez igazodva — ajánló jelleggel — kiemeléseket hozunk létre az állományban. A kiemeléseket a leggyakrabban keresett témákhoz — történelmi regények; romantikus regények; sci-fi, fantasy; krimi, akció — fogjuk igazítani. A gyermekkönyvtárak közös honlapján folyamatosan épül egy adatbázis/könyvlista, mely olyan gyermek- és ifjúsági könyvekre hívja fel a figyelmet, amik segítséget nyújthatnak különböző nehéz élethelyzetekben, valamint fejlesztik a gyerekek önismeretét, a mások iránti empátiát és segíthetnek eligazodni az általános emberi jogok témakörében, valamint folytatjuk a gyermekirodalmi művek helyi tárgyszavazását az állomány nagyobb kihasználtsága érdekében.

2022-ben is a Nemzetiségi Ellátó Központon (NEK) keresztül történik a baranyai nemzetiségek kiszolgálása. Folytatódik az elavult, nem használt, illetve a gyűjtőkori szabályzatnak nem megfelelő könyvek kivonása, átirányítása, a gyűjtemény fokozottabb hasznosulása érdekében, továbbá az év során nagyobb hangsúlyt helyezünk a partnerek és olvasók beszerzési javaslataira. Célunk a nemzetiségi feladatellátással kapcsolatos partneri hálózat bővítése, a meglévő kapcsolatok megtöltése új tartalommal.

7. Minőségirányítás

Az idei évben terveink között szerepel, hogy a munkacsoportok feladatait, összetételét átszervezzük. A hatékonyabb intézményi működés érdekében külön működésfejlesztő munkacsoportot alakítunk a kidolgozott Vezetői Információs Rendszerünk továbbfejlesztésére. Reményeink szerint tavasszal megtarthatjuk a szokásos innovációs napunkat, melynek témái lesznek idén az ifjúsági korosztály, az Y generáció hatékonyabb megszólítása, erősebb könyvtári marketing és az erősebb városi jelenlét megvalósításának lehetőségei.

Feladatunk lesz az évben a Könyvtár következő 5 éves stratégiájának kidolgozása, az Emberi Erőforrás Stratégiai Terv befejezése. Június elejére tervezzük az „új” Teljesítményértékelő Rendszer tesztelését, majd az őszi hónapokban az intézményi önértékelést, mely a teljes pandémiás időszakot fogja minősíteni. Tavaly a használókat csak a pandémiás időszakban újonnan bevezetett szolgáltatásokról kérdeztük, ezért idén teljeskörű használói elégedettségmérést tervezünk megvalósítani.

Fontosnak tartjuk, hogy a megye nyilvános könyvtárai mielőbb megkezdjék a munkát a minőségfejlesztés terén, majd beadják pályázatukat a minősítésre. Ennek érdekében az őszi időszakban workshopot szervezünk részükre „Pandémián túl, minőségbiztosítás előtt” címmel.

Az év során előrelépéseket kívánunk tenni a nyilvános könyvtárak felkészítésében a Minősített Könyvtár címre. Munkamódszerként a mentorálást választottuk, így a Molnár Imre Városi Könyvtár (Szigetvár) minőségfejlesztési útját követjük és segítjük a kezdetektől a pályázat beadásáig.

A Könyvtár speciális helyzetéből fakadóan folyamatos egyeztetést végez a minőségirányítás terén a PTE Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont vezetésével és munkatársaival is.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Az év során a szokásos időszakban 2022 novemberében meg szeretnénk rendezni a helyismereti konferenciánkat a Pécs Története Alapítvánnyal közösen, amely hosszú évek óta partnere intézményünknek a helytörténeti kutatások területén. A 2019-es konferencián elhangzott előadásokat az idei évben kötet formájában szeretnénk megjelentetni, a kiadás már folyamatban van.

9. Partnerségi együttműködések

Az együttműködések terén előrelépést jelent az a tavasszal megjelenő kiadvány, amely hazai (Eger, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs) és nemzetközi (pl. Ljubljana, Maribor, Zágráb) könyvtárbuszos jó gyakorlatokat mutat be. A nemzetközi kapcsolatainkat erősíti a folyamatos jelenlétünk a környező országokban megrendezett szakmai eseményeken, az utóbbi időszakban ezek online valósultak meg. Továbbra is biztosítjuk a középiskolásoknak, hogy iskolai közösségi szolgálatukat nálunk töltsék el. Az idén is tervezett PécsLIT Fesztivált, hasonlóan a korábbihoz, a Jelenkor folyóirattal partnerségben szervezzük meg, reményeink szerint ehhez csatlakozik majd a Zsolnay Örökségkezelő Nkft. is. A civil szervezetekkel fenntartott kapcsolatainkat továbbra is megőrizzük, igény esetén teret biztosítunk a megjelenésnek, ezt a célt szolgálja a Belvárosi Fiókkönyvtárunk közösségi terének felélesztése is. Továbbra is szándékunkban áll önkénteseket fogadni, hogy segítsék bizonyos munkafolyamatainkat.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

A könyvtár megújult arculati elemei 2022-ben minden szolgáltató helyünkön jelen lesznek Baranyában. Az év során az egyes térségekben a kiválasztott települési könyvtárakról kisfilmeket készítünk, ezzel bemutatva a szolgáltató helyeket, illetve Baranya megye szépségeit. A nagyobb könyvtári eseményeknek mindig híret veszi a sajtó reményeink szerint így lesz majd a tavaszi Internet Fiesta eseményei kapcsán, illetve az év második felében szervezendő PécsLIT fesztivállal is. A jelentősebb eseményekről sajtóközleményeket küldünk a helyi médiumoknak, illetve intézményünk rendezvényei nem csupán a saját weboldalunkra kerülnek fel, hanem Pécs város honlapján is megjelennek. Több városi eseményen is megjelenünk majd standdal, illetve a Retro könyvvásárunkkal. A helyi kulturális intézményekkel való kapcsolattartás folyamatos, így erősítve meg könyvtárunk jelenlétét a város kulturális életében.

11. A megyei hatókörű városi könyvtár a megye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló

2022-ben a köteleespéldányok mennyiségében 20 %-os növekedést várunk. A beszerzett és digitalizált dokumentumok számának növekedésével az épített elektronikus katalógusban rögzített rekordok száma is emelkedik majd. A MOKKA közös katalógusba betöltött tételek mennyiségét 14 %-kal tervezzük növelni.

Baranya megyében 2022-ben is 15 nyilvános könyvtár működik: Pécs mellett 12 városi önkormányzat (Mágocs, Sellye, Sásd, Bóly, Pécsvarad, Harkány, Kozármisleny, Szentlőrinc, Siklós, Szigetvár, Mohács, Komló) és 2 községi önkormányzat (Lánycsók, Beremend) működtet önálló könyvtárat.

2022 első negyedévében folyamatos online kapcsolattartást biztosítunk a beszámoló, munkatervek elkészítését segítő. Amennyiben igény jelentkezik rá, a könyvtárak állományának rendezésében, selejtezésében is segítjük a nyilvános könyvtárakat.

A könyvtári szolgáltató helyek statisztikai adatgyűjtését, illetve a nyilvános könyvtárak statisztikai adatlapjának ellenőrzését az intézmény 2022-ben is elvégzi.

2022 szeptemberében tervezünk egy nyilvános könyvtári workshopot — „Pandémián túl, minőségbiztosítás előtt” munkacímmel. A tervek szerint 2022 októberében — az OKN keretében — pedig ismét megtartjuk a Baranya megyei könyvtárosok szakmai napját, ahova minden nyilvános könyvtárban dolgozó kollégát várunk. Amennyiben lehetőség nyílik, újabb PIM kiállítás tájoltatására is sor kerül a megyében.

A nyilvános könyvtárak fejlesztési terveit nyomon követjük, idén teljeskörű felújítási pályázatra javasoltuk a szigetvári Molnár Imre Városi Könyvtárat.

Állományvédelmi célból 11.500 dokumentum digitalizálását és konvertálását tervezzük. Ezek egy része online is elérhetővé válik a Corvina katalóguson keresztül.

A Helyismereti Osztály szolgáltatásai továbbra is rendelkezésre állnak: Falumonográfia gyűjtemény, Neves személyek adattára, Ez történt Baranyában eseménynaptár, Nemzetiségek Baranyában sajtóközlemények tájékoztatója, Baranya megyei helyismereti sajtófigyelés, digitalizálás.

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról

A pandémia következtében a 2021. évben súlyos költségvetési mínusszal kellett a Könyvtárnak a szakmai feladatait ellátni. Az induló költségvetési fő összeg 205 millió Ft-tal maradt el a 2019. évitől. A 2022-es évben az induló összeg már csak 92 millió Ft-tal maradt el a bázisnak tekintett 2019. évtől. Figyelembe kell venni azonban, hogy az inflációs hatások a könyvtárt sem kerülik el, az üzemanyaghoz egyelőre hatósági áron lehet hozzájutni, de számítani kell rá, hogy az év során emelkedni fognak az árak. Ezen felül öröndetes, hogy a bérek dinamikusan emelkednek, de a szükséges forrást biztosítani kell. A világjárvány következtében a papír ára is erős inflációs nyomás alatt van, így a beszerezendő dokumentumok ára is jelentős mértékben emelkedni fog az idei évben.

A pandémia alatt kialakított szolgáltatásokat tovább fejlesztjük, hiszen jól látszik, hogy a dokumentumhoz való hozzájutás új formái adott esetben új felhasználókat is jelenthetnek a Könyvtár számára.

Az idei évben kialakítandó új stratégiai ciklus céljainál fontos hangsúlyt fog kapni a távoli elérés erősítése, amelyben már számos lépést tett az intézmény a korábbi években, de a világjárvány csak erősítette, hogy újabb irányokat, újabb fejlesztéseket kell kijelölni a következő ciklusban.

Pécs, 2022. 02. 28.

Miszler Tamás

igazgató